

BESLUITENLIJST

Besluitenlijst van de vergadering gehouden op 17 maart 2023
in de Trêveszaal van het ministerie van Algemene Zaken,
aangevangen 's morgens om 11.15 uur

0. Vaststelling agenda

Vastgesteld.

1a. Notulen van de vergadering van 24 februari 2023 (nr.3780972 en nr.3781487)

Vastgesteld.

1b. P-Notulen van de vergadering van 24 februari 2023 (nr.3781090)

Vastgesteld.

2. Buitenlands beleid

a. Conclusies van de coördinatiecommissie d.d. 14 maart 2023, nr.10 (Minister van BZ)

De conclusies ten aanzien van de volgende onderwerpen zijn vastgesteld:

1 Raad Buitenlandse Zaken d.d. 20 maart 2023

- 1.1 Russische agressie tegen Oekraïne
- 1.2 Tunesië
- 1.3 Current Affairs
- 1.4 Jumbo-RBZ

2 Raad Landbouw en Visserij d.d. 20 maart 2023

- 2.1 Visserijpakket
- 2.2 Marktsituatie met name als gevolg van de invasie van Oekraïne
- 2.3 Handelsgerelateerde landbouwvraagstukken
- 2.4 Diversen

3 Raad Algemene Zaken d.d. 21 maart 2023

- 3.1 Voorbereiding van de Europese Raad 23-24 maart 2023
- 3.2 EU-VK relatie
- 3.3 Europees Semester 2023
- 3.4 Landenspecifieke rechtsstaatalogogen

4 Kabinetsappreciatie Windsor Raamwerk

b. Buitenlands beleid en internationale missies

Aan de orde geweest.

3. EU-implementatie

a. **Wijziging van het besluit uitvoering EU-verordeningen financiële markten ter uitvoering van Verordening 2022/858 betreffende een proefregeling voor marktinfrastructuren op basis van distributed ledger-technologie (Uitvoeringsbesluit DLT pilot regime verordening)** (Minister van Financiën)

Dit besluit geeft uitvoering aan Verordening (EU) 2022/858. Deze verordening maakt het mogelijk voor financiële ondernemingen om een aantal jaar te experimenteren met de handel en afwikkeling van financiële instrumenten door middel van distributed-ledger-technologie (blockchain). Op basis van de verordening kunnen bepaalde financiële ondernemingen afwijken van huidige EU-regelgeving om dit experiment uit te voeren. Daarbij moeten ze wel aan additionele waarborgen uit de nieuwe verordening voldoen. Dit besluit regelt dat er toezichthouders worden aangewezen die toezicht gaan houden op de financiële ondernemingen en het experiment.

Aangenomen. De minister van Financiën zal het voorstel om advies bij de Afdeling advisering van de Raad van State aanhangig doen maken.

4. Benoemingen en instellingen

a. **Instellen Adviescommissie Analytics** (Minister van Financiën)

Op 5 februari 2021 hebben de staatssecretarissen van Financiën in een brief aan de Tweede Kamer aangekondigd dat een onafhankelijke Adviescommissie Analytics voor het Ministerie van Financiën wordt ingesteld. Het doel van de commissie is gevraagd en ongevraagd te adviseren op analytics-vraagstukken die spelen binnen Financiën, om te zorgen voor een ethisch meer verantwoorde omgang met analytics. Onder analytics wordt verstaan: data-analyse, algoritmen, risicomodellen en artificiële intelligentie (AI). De adviescommissie adviseert het gehele ministerie van Financiën in brede zin en doet dat vanuit de vijf perspectieven die de Algemene Rekenkamer in haar rapport 'Aandacht voor algoritmes' als toetsingskader heeft meegegeven: 1) sturing en verantwoording; 2) model en data; 3) privacy; 4) IT General Controls (ITGC); en 5) ethiek.

De raad stemt in met het instellingsbesluit en met de benoeming van de volgende leden voor de Adviescommissie Analytics:

- prof. dr. E.H.L. Aarts (voorzitter)
- dr. E.E.W. Bruins
- prof. dr. S. Bhulai
- prof. dr. P.J.J. van Geest
- prof. dr. M.J. van den Hoven
- mr. F.C. van der Jagt
- R. van Kan MCI, BSc
- prof. dr. E.L.O. Keymolen
- dr. P. Prüfer
- dr. M.T. Schäfer
- dr. A. van Wissen

b. **Brief aan de Tweede Kamer inzake instellen van staatscommissie MDMA** (Minister van VWS)

In het coalitieakkoord is afgesproken dat "er een staatscommissie komt die de status van XTC (MDMA) in het kader van de volksgezondheid onderzoekt

en advies uitbrengt over de voor- en nadelen van medicinaal gebruik, met inbegrip van een analyse vanuit verschillende disciplines van risico's voor de gezondheid, preventie en de Europese context en relevante verdragen". Op 16 september 2022 is de concept-taakopdracht middels een Kamerbrief met de Kamer gedeeld. Het instellingsbesluit bevat de definitieve taakopdracht, de looptijd en de verdere wettelijke instelling van de staatscommissie MDMA. De staatscommissie beoogt om voor 31 januari 2024 een advies aan de regering aan te bieden.

De raad stemt in met de volgende benoemingen voor de Staatscommissie MDMA:

- prof. mr. dr. B.C.A. Toebes (voorzitter)
- prof. dr. W. van den Brink
- prof. dr. E.W. Kolthoff
- prof. dr. H.G.J.M. Vermetten
- drs. M. de Jonge
- drs. F.M.J. Gresnigt

c. Benoemings- en vergoedingsbesluit adviescommissie rechtsbescherming en rechtsstatelijkheid in het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming (Minister voor Rechtsbescherming)

De raad stemt in met het vergoedingsbesluit voor de adviescommissie rechtsbescherming en rechtsstatelijkheid in het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming en de benoeming van de volgende leden:

- mr. A.C.J. van Dooijeweert (voorzitter)
- mr. dr. J.I. Huijjer
- mr. dr. M.L.C.C. Lückers

5. Nota van wijziging wetsvoorstel verwerking persoonsgegevens coördinatie en analyse terrorismebestrijding en nationale veiligheid (Minister van J&V)

Met deze nota van wijziging wordt het wetsvoorstel (Kamerstukken 35 958) op meerdere onderdelen aan de hand van twee kernelementen aangepast: terug naar de kerntaak van de NCTV, namelijk coördineren en versterking van de controle op de naleving van de AVG en de in het wetsvoorstel opgenomen regels. De aanleiding voor deze wijziging is het debat over de werkwijze van de NCTV van 2 juni 2022 waarin is aangekondigd dat op een zorgvuldige wijze zal worden gekeken naar een wijziging van het wetsvoorstel in het licht van de zorgen die door de Tweede Kamer zijn geuit. Tevens is tijdens het debat een motie aangenomen die voordat het wetgevingsproces kon worden voortgezet diende te zijn afgerond. Het laatste heeft inmiddels plaatsgevonden (brief van 16 februari 2023, Kamerstukken II 2022/23, 30821, nr. 177). Met de wijziging wordt tevens de citeertitel in lijn met de aanpassingen aangepast naar 'Wet coördinatie terrorismebestrijding en nationale veiligheid'.

Aangenomen. De minister van J&V zal het voorstel voor de nota van wijziging om advies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

6. Brief aan de Tweede Kamer inzake aanpak burgerfora en burgerparticipatie (Minister van BZK)

De minister van BZK heeft aan de Tweede Kamer bij de behandeling van de BZK-begroting 2023 een brief toegezegd waarin zij namens het kabinet ingaat op de vraag hoe burgers meer invloed en zeggenschap kunnen krijgen in beleidsvorming en politieke besluitvorming op nationaal niveau. Daarin zou zij ook ingaan op de verschillende recente moties van de Tweede Kamer over burgerparticipatie en burgerfora. In voorliggende brief gaat de minister van BZK eerst in algemene zin in op de koers en bredere aanpak van burgerparticipatie op nationaal niveau. Het kabinet wil burgers beter betrekken bij keuzes en vragen

rond grote, urgente maatschappelijke transitie. Maatschappelijke dialoog via gelote burgerfora in combinatie met (digitale) vormen om de bredere samenleving te betrekken worden benoemd als een eigentijdse manier om de representatieve democratie te versterken. De brief benoemt de relevante randvoorwaarden daarbij en gaat ook in op de mogelijkheden en voorgenomen activiteiten om burgers te betrekken op de specifieke thema's van klimaat en energie, vergrijzing en wonen en bouwen. Tot slot besteedt de brief aandacht aan de mogelijkheden om op decentraal niveau de mogelijkheden voor burgerparticipatie te vergroten.

Aangenomen. De minister van BZK zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

**7. Kaderbrief (Minister van Financiën)
Zie MR 10 maart 2023, pt.16b**

Afgevoerd.

8. Brief aan de Tweede Kamer inzake kabinetsreactie op het RLI-adviesrapport 'Financiering in transitie' (Minister van Financiën)

De Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur (RLI) heeft op 22 december 2022 het adviesrapport 'Financiering in Transitie' gepubliceerd. Daarin wordt een aantal aanbevelingen aan de Rijksoverheid gedaan om de financiële instellingen een actievere rol te laten spelen in een duurzame economie en de transitie ernaartoe. In de voorliggende kabinetsreactie reflecteert de minister van Financiën namens het kabinet op de bevindingen van de RLI. In bijlage 1 is een samenvatting van de afzonderlijke RLI-aanbevelingen, en een beknopte kabinetsreactie daarop, opgenomen. In bijlage 2 wordt een uitgebreide kabinetsappreciatie van deze aanbevelingen gegeven.

Aangenomen. De minister van Financiën zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

9. Kabinetsstandpunt initiatiefwetsvoorstel Maatoug e.a. houdende wijziging van de Wet inkomstenbelasting 2001 en enige andere wetten in verband met het doen vervallen van enkele fiscale regelingen (36128) (Staatssecretaris van Financiën (Fiscaliteit & Belastingdienst))

Het initiatiefwetsvoorstel van het Tweede Kamerlid Maatoug ziet op aanpassing van de bedrijfsopvolgingsregeling in de schenk- en erfbelasting (BOR) en het laten vervallen van de doorschuifregeling aanmerkelijk belang bij schenking. Het initiatiefwetsvoorstel wordt binnenkort plenair door de Tweede Kamer behandeld.

Aangenomen. De staatssecretaris van Financiën (F&B) zal de Tweede Kamer tijdens de behandeling van het wetsvoorstel informeren over het kabinetsstandpunt.

10. Brief aan de Tweede Kamer inzake hoofdlijnennotitie Mobiliteitsvisie 2050 (Minister van I&W)

In het beleidsprogramma van I&W d.d. 17 mei j.l. is een "Nationale Mobiliteitsvisie 2050" aangekondigd om de toekomstbestendigheid van onze bereikbaarheidsaanpak te borgen. Eerste stap was het presenteren van een Contourennota aan de Kamer (d.d. 21 oktober 2022). De Hoofdlijnennotitie en bijbehorende aanbiedingsbrief aan de Tweede Kamer dienen om het politieke en maatschappelijke debat over de gekozen richtingen te kunnen voeren. De visie is opgebouwd vanuit de gedachte dat iedereen recht heeft op goede bereikbaarheid. Zowel in de stad, als op het platteland, én in de grote verstedelijkte gebieden daartussen. De notitie bevat vier hoofdlijnen die uitwerking krijgen in beleid:

- Het formuleren van integrale bereikbaarheidsdoelen

- Het inzetten van de juiste modaliteit op de juiste plaats en tijd
- Het toetsen van de ontwikkeling van het integrale mobiliteitssysteem aan de publieke kaders
- Het toepassen van integrale sturingsrelaties en -instrumenten

Aangenomen. De minister van I&W zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

11. Wetsvoorstel tot wijziging van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 in verband met de introductie van een passende bijdrage voor huishoudelijke hulp (Staatssecretaris van VWS)

Dit wetsvoorstel is ter uitvoering van het coalitieakkoord waarin deze maatregel is opgenomen. Het abonnementstarief van €19 per maand heeft tot gevolg gehad dat het beroep op de Wmo-voorziening huishoudelijke hulp sterk is toegenomen, meer dan vooraf werd verwacht (de zogenaamde aanzuigende werking van het abonnementstarief). Daarbij is de procentuele groei van het aantal cliënten met een midden- of hoger inkomen het sterkst. Om dit effect te remmen en de (financiële) druk op de Wmo 2015 te verminderen komt er een passende eigen bijdrage die oploopt naarmate het bijdrageplichtig inkomen hoger is dan 185% van het sociaal minimum. De bijdrage is gemaximeerd op €255 per maand (dit zijn de kosten voor gemeenten voor het gemiddelde gebruik van 2 uur hulp per week in prijspeil 2021). Bij AMvB wordt de bijdragesystematiek uitgewerkt. Het CAK voert de inning van de bijdrage uit. Daarnaast beoogt het wetsvoorstel om het startmoment van een bijdrage in het kader van de Wmo 2015 bij wet te verduidelijken en wordt een grondslag geboden om de bijdrage te pauzeren als tijdelijk geen gebruik wordt gemaakt van de voorziening. Het gaat erom dat iemand feitelijk hulp krijgt en vervolgens daarvoor een bijdrage betaalt. Verder wordt met dit wetsvoorstel een wijziging doorgevoerd in de bepalingen over de indexatie van het abonnementstarief. Bij wet wordt vastgelegd dat het bedrag bij ministeriële regeling wordt geïndexeerd op een bij AMvB voorgeschreven wijze.

Aangenomen. De staatssecretaris van VWS zal het voorstel om advies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

12. Nader rapport wetsvoorstel tot vaststelling van het nieuwe Wetboek van Strafvordering (Minister voor Rechtsbescherming)
Zie MR 10 maart 2023, pt.14b

Het Wetboek van Strafvordering is van wezenlijk belang voor het goed functioneren van de rechtstaat; het biedt de noodzakelijke basis voor criminaliteitsbestrijding en voor rechtsbescherming van burgers. Het bestaande wetboek is hard aan onderhoud toe om de juridische infrastructuur op peil te houden. Vernieuwing is van belang om te voorzien in een overzichtelijke en toegankelijke regeling die heldere waarborgen biedt voor verdachte, getuige en slachtoffer en om de prestaties van de strafrechtketen te verbeteren (verbetering slagvaardigheid opsporing, verkorting doorlooptijden, verdere digitalisering mogelijk maken).

Aangenomen. De minister voor Rechtsbescherming zal het voorstel aan de Tweede Kamer doen sturen.

13. Conclusies onderraden en ministeriële commissies d.d. 14 maart 2023

a. RWIZO

Vastgesteld.

1. Brief beheersing instroom internationale studenten (Minister van OCW)

Aangehouden tot een volgende vergadering van de ministerraad.

2. Kamerbrief contouren werkagenda Route naar inclusief onderwijs 2035 (Minister voor PVO)

In het coalitieakkoord 2021-2025 staat: we gaan verder met de verbeteraanpak van passend onderwijs en streven naar inclusief onderwijs waarbij kinderen met en zonder een beperking of ziekte samen naar school gaan. De Kamerbrief geeft invulling aan de visie op inclusief onderwijs voor het funderend onderwijs, en hoe dit kabinet daar naar toe zal werken in de komende jaren. De ambitie voor 2035 is vastgesteld in contouren van een werkagenda. Dit betekent niet dat inclusief onderwijs in 2035 'af' is, inclusief onderwijs is een beweging. Onze samenleving verandert continu en daarmee verandert onze opgave en ambitie voor het onderwijs eens in de zoveel tijd. Het lijkt lang om in 13 jaar naar inclusief onderwijs in 2035 toe te werken, maar een wezenlijke verandering vraagt tijd en tegelijkertijd ook om tempo. Deze agenda, en de gezamenlijke inzet voor het komende jaar, wordt gedragen door een brede coalitie van partijen uit het onderwijsveld. Het kabinet kiest ervoor om op de korte termijn aan te sluiten bij de energie die er is op verschillende plekken in het land, om daarna zodra dat kan, over te gaan naar een meer verplichtend karakter. Met als doel dat we zo snel als kan toewerken naar een situatie waarin alle scholen inclusief onderwijs bieden.

Aangenomen. De minister voor PVO zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

3. Investeringsakkoord Opleiden Wijkverpleging (Minister voor LZS)

Het doel van het Investeringsakkoord Opleiden Wijkverpleging is meer en anders opleiden in de wijkverpleging, zodat voorkomen wordt dat in de wijkverpleging een (nog) groter tekort aan zorgprofessionals ontstaat. Het middel daartoe is het opzetten van een vernieuwde (regionale) opleidingsstructuur.

Aangenomen.

b. Vierhoek

Vastgesteld.

1. Kabinetsreactie mogelijkheid gerichte(re) coronasteun SEO onderzoek (Minister van EZK)

Aangenomen. De minister van EZK zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

2. Stand van zaken arbeidsmarkt

Besproken.

c. MCKE

Vastgesteld.

1. Kamerbrief versnelling aanpak energiearmoede gebouwde omgeving (Minister voor VRO)

De brief bevat twee budgettaire voorstellen (kasschuiven binnen begroting BZK, begrotingsartikel 4.1 Energietransitie gebouwde omgeving en bouwkwaliteit) om de aanpak van energiearmoede te versnellen door verduurzaming van de gebouwde omgeving.

De voorstellen zijn:

- een kasschuif in het Klimaatfonds van het Nationaal isolatieprogramma (NIP) van €100 mln. van 2025 naar 2023. Daarmee stelt het kabinet in 2023 €100 mln. extra beschikbaar voor de lokale isolatie aanpak van gemeenten voor structurele maatregelen in de kwetsbare koop. Hiermee wordt het bereik van de lokale isolatie aanpak in 2023 vergroot van ongeveer 140.000 woningen naar 200.000 woningen.
- een kasschuif van twee keer €50 mln. van 2024 naar 2023 (waarvan €50 mln. in het NIP en 50 mln. in het budget voor woningisolatie huur). Samen met al gereserveerde middelen stelt het kabinet daarmee in totaal €200 mln. beschikbaar voor de verlenging en intensivering van de aanpak van energiearmoede in de koop- en huursector met o.a. de opschaling en inzet van energiefixteams.

Aangenomen. De minister voor VRO zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

2. Kamerbrief volumestudie waterstofdragers (ammoniak) (Staatssecretaris van I&W)

Het ministerie van I&W en het ministerie van EZK hebben afgelopen jaar een studie door Arcadis, Berenschot en TNO laten uitvoeren naar de toekomstige stromen waterstofrijke energiedragers, en de mogelijke implicaties daarvan voor de omgevingsveiligheid. Met deze brief wordt de Tweede Kamer geïnformeerd over de uitkomsten van deze studie en de reactie van het kabinet op de studie.

Aangenomen. De staatssecretaris van I&W zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

3. Kamerbrief Klimaatneutraliteit en adviesaanvraag Wetenschappelijke Klimaatraad (Minister voor K&E)

In de kamerbrief over klimaatneutraliteit is de definitie van klimaatneutraliteit verwerkt. De brief gaat in op hetgeen vanuit de Europese Klimaatwet al vaststaat en welke keuzes deze Europese invulling nog open laat. Met de vermelde vervolgstappen wil het kabinet daar invulling aan geven. De uitkomsten worden gebruikt voor (voorbereidende brieven voor) het Klimaatplan 2024. Daarnaast vraagt het kabinet voor het eerste advies aan de WKR ten behoeve van het Klimaatplan (2024). De WKR is een onafhankelijke adviesraad en beslist zelf over zijn werkprogramma en de invulling van adviestrajecten. De adviesaanvraag is dan ook nadrukkelijk géén opdracht. De enige dwingende bepaling is de oriëntatie op het Klimaatplan. De adviesaanvraag voorziet in het formeel vragen van de WKR formeel om een advies uit te brengen ten behoeve van het Klimaatplan en om de strategische adviesbehoefte van het kabinet m.b.t. klimaatbeleid in brede termen uiteen te zetten.

Aangenomen. De minister voor K&E zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

4. Prioriteringskader netbeheerders (Minister voor K&E)

De brief informeert de Tweede Kamer over het prioriteringskader voor uitbreidingsinvesteringen door de netbeheerders. Hierom werd gevraagd door de ACM en de netbeheerders. Het kabinet geeft hiermee ook invulling aan de motie van de leden Bontebal en Thijssen (Kamerstuk 32 813, nr. 775).

Aangenomen. De minister voor K&E zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

5. Kamerbrief principebesluit CO2-plafond luchtvaart (Minister van I&W)

In de Luchtvaartnota 2020-2050 zijn CO2-reductiedoelstellingen afgesproken voor uit Nederland vertrekkende vluchten in 2030, 2050 en 2070, en de ambitie om deze te borgen met een CO2-plafond (op luchthavenniveau). Het coalitieakkoord heeft deze lijn doorgetrokken. In aanvulling op het aanvankelijke idee van een plafond per luchthaven zijn twee alternatieven ontwikkeld. Alle drie de varianten zijn onderworpen aan een uitgebreide effectenstudie en juridische analyse die reeds op 17 januari 2023 aan de Tweede Kamer zijn gestuurd. Hoewel een plafond per luchthaven economisch iets minder efficiënt is dan de alternatieven is het het meest eenvoudig, internationaal het minst riskant en als enige juridisch haalbaar. De Kamerbrief bevat het principebesluit om een CO2-plafond per luchthaven in te voeren en de toelichting daarop. Een wetsvoorstel wordt, bij goedkeuring van dit besluit, later dit jaar uitgewerkt.

Aangenomen. De minister van I&W zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

6. Startgesprek besluitvorming voorjaarspakket aanvullende klimaatmaatregelen (Minister voor K&E)

Dit voorjaar vindt integraal besluitvorming plaats over aanvullende klimaatmaatregelen. Dat wil zeggen, er wordt zowel gekeken naar normering en beprijzing als subsidiëring (zoals Klimaatfonds). Belangrijke bouwsteen voor besluitvorming is het IBO-Klimaat, waarin normerende en beprijzende maatregelen in kaart zijn gebracht om invulling te geven aan de ambitie uit het coalitieakkoord. Daarnaast wordt een besluit genomen over de middelen in het Meerjarenprogramma 2024 van het Klimaatfonds. In deze notitie wordt een voorstel gedaan voor dit proces. In de presentatie wordt het besluitvormingsproces en het voorstel voor samenstelling van het maatregelenpakket nader toegelicht.

Aangenomen.

14. Belangrijke zaken die in de Tweede en/of Eerste Kamer aan de orde zijn geweest of op korte termijn zullen komen

Geen opmerkingen.

15. Behandeling van de bij de voorzitter aangemelde onderwerpen die niet in de agenda zijn opgenomen

a. Communicatiekalender

b. Verkiezingen Provinciale Staten en Waterschappen d.d. 15 maart 2023

c. Toelichting voorjaarsbesluitvorming

d. Situatie financiële markten

e. Niet openbaar

XX. Besluitenlijst